

natuurtoets

Quickscan soortbescherming Zandweerd, De- venter

Beoordeling van effecten op wettelijk beschermde soorten

Opdrachtgever

Gemeente Deventer

Status

Concept

Emmastraat 16
8011 AG Zwolle

T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Quickscan soortbescherming Zandweerd, Deventer

Subtitel

Beoordeling van effecten op wettelijk beschermde soorten

Projectcode	Datum	Status
17-288	17 juli 2017	Concept

Auteur(s)

M.A. (Martin) Heinen

Tweede lezer

H.J. (Erik) Riphagen

Opdrachtgever

Gemeente Deventer

© Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Heinen, M.A (2017). Quickscan soortbescherming Zandweerd, Deventer. Beoordeling van effecten op wettelijk beschermde soorten. Rapport 17-288. Ecogroen bv Zwolle.

Inhoud

Samenvatting	1
1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding en doelstelling	3
1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen	3
1.3 Leeswijzer	4
2. Kader en methode	5
2.1 Wettelijk kader	5
2.2 Onderzoeksmethode	5
3. Aanwezige beschermde soorten	7
3.1 Flora	7
3.2 Zoogdieren	7
3.3 Broedvogels	11
3.4 Amfibieën	12
3.5 Overige soortgroepen	13
4. Geraadpleegde bronnen	14
Bijlagen	
Bijlage 1 Potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen	

Samenvatting

Aanleiding en doelstelling

Gemeente Deventer is bezig met de hernieuwde ontwikkeling van de oude ijsbaan en omgeving in de wijk Zandweerd, waarvoor een bestemmingsplanwijziging nodig is. Voor een dergelijke wijziging en eventuele ruimtelijke ingrepen is een quickscan natuurtoets noodzakelijk. Tevens is het bomenbeheerbestand van de gemeente aangevuld door een bomeninventarisatie uit te voeren. De gegevens van de bomeninventarisatie worden digitaal en apart van de quickscan aangeleverd.

In voorliggende natuurtoets zijn de methodiek en resultaten van het uitgevoerde soortenonderzoek beschreven. Het onderdeel gebiedsbescherming (Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland) is niet bij dit onderzoek betrokken omdat op dit moment niet duidelijk is wat men met het gebied van plan is en wat eventuele effecten op beschermde gebieden kunnen zijn.

Huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen

Het plangebied betreft de oude ijsbaan, het aangrenzende park met een vijver en een deel van de sportvelden. Concrete plannen zijn nog niet bekend. Mogelijk worden er bomen gekapt of gebouwen bij de sportvelden gesloopt. In 2012 heeft Ecogroen ecologische onderzoek uitgevoerd in delen van het plangebied. In 2017 maken de oude ijsbaan en de groenstroken bij de vijver en langs de sportvelden onderdeel uit van een grootschalige flora-inventarisatie.

Aanwezige beschermde soorten

- Er zijn in het tribunegebouwtje, een gebouw op het sportcomplex en in enkele bomen mogelijk vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig. Van schade aan (onmisbare) vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen is geen sprake.
- Er zijn geen vaste verblijfplaatsen van nationaal beschermde zoogdieren zonder provinciale vrijstelling aanwezig in het plangebied. Wel is een voedselverzamelplaats van Steenmarter aangetroffen. Verder zijn in het plangebied vaste verblijfplaatsen van algemene, nationaal beschermde zoogdiersoorten met provinciale vrijstelling aanwezig.
- Er zijn geen geschikte nestlocaties aanwezig van broedvogels met jaarrond beschermde nesten. Door de aanwezigheid van bebouwing, opgaande beplanting en water in het plangebied is broedbiotoop aanwezig voor tal van algemene en minder algemene broedvogels.
- In het plangebied zijn algemene nationaal beschermde amfibieën met provinciale vrijstelling voortplantend en overwinterend te verwachten.
- In het plangebied zijn geen flora, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden aangetroffen of te verwachten die bescherming genieten binnen de provincie Overijssel.

Eindconclusie en aanbevelingen

- Bij eventuele renovatie, sloop en nieuwbouw van het tribunegebouwtje en het gebouw van het sportcomplex of bij eventuele kap van bomen met holten kunnen mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan. Het is noodzakelijk om de een vleermuisonderzoek uit te voeren volgens het geldende vleermuisprotocol. Indien verblijfplaatsen aanwezig zijn dienen mitigerende maatregelen te worden toegepast en is het aanvragen van ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.
- Aanvullend onderzoek naar Steenmarter - in combinatie met vleermuisonderzoek of middels een separate visuele inspectie van bebouwing in het plangebied aan de binnenzijde - kan duidelijkheid geven over de aanwezigheid van verblijfplaatsen van Steenmarter
- Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren en verblijfplaatsen van algemene nationaal beschermde zoogdieren en amfibieën verloren gaan. Voor deze soorten geldt in voorliggende situatie automatisch een provinciale vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze soorten niet aan de orde is.
- Werkzaamheden die broedbiotopen van alle aanwezige vogels verstoren of beschadigen dienen te allen tijde te worden voorkomen. Dit is voor de meeste soorten mogelijk door gefaseerd te werken en de uitvoering in elk geval op te starten in de periode voor half maart en na eind juli of het plangebied te controleren op broedende vogels en nesten binnen de invloedssfeer van de plannen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd, maar is het van belang of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Bij uitvoering van de werkzaamheden in de periodes tussen half februari - half maart en half juli - half december, is het wel van belang om na te gaan of nog bewoonde nesten van vroeg of laat in het seizoen broedende soorten als Boomklever en Houtduif aanwezig zijn binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Gemeente Deventer is bezig met de hernieuwde ontwikkeling van de oude ijsbaan en omgeving in de wijk Zandweerd, waarvoor een bestemmingsplanwijziging nodig is. Voor een dergelijke wijziging en eventuele ruimtelijke ingrepen is een quickscan natuurtoets noodzakelijk. Tevens is het bomenbeheerbestand van de gemeente aangevuld door een bomeninventarisatie uit te voeren. De gegevens van de bomeninventarisatie worden digitaal en apart van de quickscan aangeleverd.

Bij de voorgenomen plannen heeft men te maken met in de Wet natuurbescherming beschermde planten en dieren. De planwijziging gaat mogelijk gepaard met effecten op beschermde soorten. In voorliggende natuurtoets zijn de methodiek en resultaten van het uitgevoerde soortenonderzoek beschreven. Het onderdeel gebiedsbescherming (Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland) is niet bij dit onderzoek betrokken omdat op dit moment niet duidelijk is wat men met het gebied van plan is en wat eventuele effecten op beschermde gebieden kunnen zijn.

1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen

Het plangebied betreft de oude ijsbaan, het aangrenzende park met een vijver en een deel van de sportvelden (zie figuur 1.1). Concrete plannen zijn nog niet bekend. Mogelijk worden er bomen gekapt of gebouwen bij de sportvelden gesloopt. Ecogroen heeft in 2012 enkele ecologische onderzoeken uitgevoerd. Het betreft een quickscan Flora- en faunawet van de oude ijsbaan (Heinen 2012a) en een flora-inventarisatie van de vijveroever (Heinen 2012b). In 2017 maken de oude ijsbaan en de groenstroken bij de vijver en langs de sportvelden (voor zover bereikbaar) onderdeel uit van een grootschalige flora-inventarisatie.

Figuur 1.1 Ligging van het plangebied (gele lijn). Bron luchtfoto: Bing Maps.

1.3 Leeswijzer

De natuurtoets is gebaseerd op diverse dagbezoeken in 2017, bekende verspreidingsgegevens (zie hoofdstuk 4 Geraadpleegde bronnen) en ecologische principes. Het wettelijk kader en de onderzoeksmethode zijn beschreven in hoofdstuk 2. Uit de verzamelde informatie volgt een korte beschrijving van de verwachte effecten van eventuele ruimtelijke ingrepen op beschermde soorten (hoofdstuk 3). Daarnaast is beschreven welke mitigerende (verzachtende) maatregelen eventueel nodig zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen.

2. Kader en methode

2.1 Wettelijk kader

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Staatsblad 2016) regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. In dit rapport gaan wij in op de soortbescherming. Conform de vraagspecificatie gaan we niet in op de bescherming van gebieden en houtopstanden. Voor de volledige wettekst van de Wet natuurbescherming verwijzen wij naar: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01>. In onderstaand kader 2.1 geven we een samenvatting van de relevante wetteksten.

Kader 2.1 Wet natuurbescherming

Soortbescherming

Artikelen 3.1 tot en met 3.11 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van soorten. De bescherming is opgedeeld in vijf categorieën met soorten:

- Vogels met jaarrond beschermde nesten;
- overige vogels;
- soorten van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I);
- overige soorten die op nationaal niveau beschermd zijn en waarvoor provinciaal geen vrijstelling geldt;
- overige soorten die op nationaal niveau beschermd zijn, maar waarvoor provinciaal wel een vrijstelling geldt.

Voor vogels geldt dat er twee categorieën zijn: de vogels met jaarrond beschermde nesten (o.a. Huismus, Gierzwaluw en Buizerd) en de overige broedvogels. Vogels met jaarrond beschermde nesten hebben een strikte beschermingsstatus binnen de Wet natuurbescherming. Van overige broedvogels zijn hun nesten alleen tijdens de broedseizoenen beschermd (periode van nestbouw, eileg, broeden en voeren van de jongen op het nest).

Voor soorten van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn zijn in artikel 3.5 verboden vastgelegd (o.a. verboden om dieren te doden en voortplantings- of rustplaatsen te vernielen) en geldt een strikte beschermingsstatus. Soorten die op nationaal niveau beschermd zijn, kunnen ingedeeld worden in twee categorieën. Provincies mogen besluiten om bepaalde soorten vrij te stellen van bescherming in het kader van ruimtelijke ingrepen, beheer en onderhoud. In de meeste provincies geldt - onder andere voor ruimtelijke ontwikkelingen - een vrijstelling voor een selectie van zoogdieren en amfibieën. Voor de overige soorten gelden vergelijkbare verboden (zie artikel 3.10) als voor soorten van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en geldt eveneens een strikte beschermingsstatus.

Voor het overtreden van verbodsartikelen bij ruimtelijke ingrepen is het noodzakelijk om ontheffing aan te vragen bij bevoegd gezag (veelal de provincie waarbinnen de ingreep plaatsvindt). Voor het verkrijgen van een ontheffing dient een uitgebreide rapportage opgesteld te worden waarin o.a. wordt aangegeven hoe gezorgd wordt dat schade tot een minimum beperkt blijft en of compenserende maatregelen aan de orde zijn.

2.2 Onderzoeksmethode

De inventarisatie is uitgevoerd conform de eisen die gesteld zijn door de gemeente Deventer in Lam (2017). Er is een bureauonderzoek en veldonderzoek uitgevoerd.

Bureauonderzoek

Wij hebben gebruik gemaakt van beschikbare bronnen zoals eerder door ons uitgevoerde ecologische onderzoeken (Heinen 2012 a & b), verspreidingsatlassen, NDFP¹ (geraadpleegd op 10 juni 2017) en provinciale kaartviewers (zie hoofdstuk 4).

Veldonderzoek

De verzamelde informatie uit het bureauonderzoek vormt de basis voor het veldonderzoek dat op 25 april en 21 juni 2017 is uitgevoerd. Het plangebied en de nabije omgeving zijn onderzocht door twee ecologen van Ecogroen. Hierbij is aandacht uitgegaan naar alle soortgroepen. Het gebied is in het voorjaar en de voorzomer onderzocht op beschermde en bedreigde flora (als onderdeel van een grootschalige florakartering). Eventueel aanwezige boomholten hebben wij zo mogelijk met een boomcamera en/ of endoscoop geïnspecteerd op aanwezigheid van potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen. Er is tevens onderzocht of (mogelijke) nesten van jaarrond beschermde broedvogels, zoals Huismus en Roek aanwezig zijn in bebouwing en bomen. Waterpartijen zijn met een steeknet bemonsterd op aanwezigheid van vissen en amfibieën. Daarnaast is het plangebied gecontroleerd op geschiktheid als vaste verblijfplaats van Eekhoorn en Steenmarter. Eventuele waarnemingen van overige beschermde soorten en soortgroepen zijn ook meegenomen.

¹ Op de gegevens van de NDFP rusten auteursrechten.

3. Aanwezige beschermde soorten

3.1 Flora

Op het terrein van de oude ijsbaan komen met name algemene plantensoorten voor van Glanshaverhooiland, ruderaal plaats op droge en voedselarme bodem. Opvallende soorten zijn Amandelwolfsmelk (Rode Lijst categorie gevoelig), Middelste Teunisbloem, Groot kaasjeskruid, Wilde peen, Pastinaak, Heksenmelk, Jacobskruiskruid en Vogelpootje. Op voormalig braakliggend terrein komt Slangenkruid, Korenbloem (Rode Lijst categorie gevoelig), Akkerklokje, Gewone margriet, Hazenpootje, Kleine teunisbloem, Mottenkruid en Zomerfijnstraal voor. De struwelen en houtopstanden in het gebied hebben een ondergroei van onder andere Bosaardbei, Look zonder look, Robertskruid, Brede wespenorchis, Bosandoorn, Daslook, Klein springzaad, Geel nagelkruid en Grote brandnetel.

In de Wet natuurbescherming beschermde planten en overige Rode Lijstsoorten zijn niet aangetroffen en worden vanwege biotoop en bekende verspreidingsgegevens (Heinen 2012 a en b en flora-onderzoek 2017) niet verwacht. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van de soortgroep flora is in het kader van de Wet natuurbescherming niet aan de orde.

3.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Het leefgebied van de in artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV) beschermde vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 3.1). Hieronder worden deze onderdelen nader beschreven.

Kader 3.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven / zomerverblijven, baltslocaties / paarverblijven en winterverblijven. Verstoring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Foeragegebied

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foeragegebied voor vleermuizen. Foeragegebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Verblijfplaatsen

Tijdens het veldbezoek op 21 juni 2017 zijn potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen gevonden in het tribunegebouwtje van de oude ijsbaan, een gebouwtje op het sportcomplex en in diverse bomen in de opgaande beplanting. Deze zijn weergegeven in bijlage 1.

Het tribunegebouwtje heeft een rooster met grote openingen en een rond gat in de muur waar vleermuizen in en uit kunnen vliegen (zie figuur 3.1 en 3.2). Dit zijn openingen naar potentiële kraam-, paar-, zomer- en winterverblijfplaatsen. Het gebouwtje op het sportcomplex heeft een houten koof met gaten die als verblijfplaats voor vleermuizen in het zomerseizoen kan dienen (zie figuur 3.3).

In diverse bomen zijn spechten- en inrottingsgaten aanwezig die als vaste verblijfplaats voor vleermuizen kunnen dienen (zie figuur 3.4). Waarschijnlijk hebben meer bomen potentieel geschikte gaten maar door de ondoordringbare vegetatie en het vele blad aan de bomen waren zij ten tijde van het onderzoek niet goed zichtbaar.

Figuur 3.1 en 3.2 Potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen, bereikbaar via rooster (rode pijl) en gat (gele cirkel) in het tribunegebouwtje. Foto's: Arno Kuipers, Ecogroen.

Figuur 3.3 en 3.4 Potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen, in gebouw sportcomplex (rode pijl) en één van de bomen (rode cirkel).
Foto's: Arno Kuipers, Ecogroen.

Bij eventuele renovatie, sloop en nieuwbouw van het tribunegebouwtje en het gebouw van het sportcomplex of bij eventuele kap van bomen met holten kunnen mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan. Voor het wegnemen of verstoren van verblijfplaatsen van vleermuizen is het aanvragen van ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Hierbij is van belang dat de functionele leefomgeving van de aanwezige vleermuizen niet in gevaar komt. Het is noodzakelijk om de volgende acties te ondernemen:

Aanvullend onderzoek

Uitvoeren van aanvullend onderzoek naar verblijfplaatsen conform het vleermuisprotocol (Vleermuisvakberaad 2017). In deze situatie is het noodzakelijk om per locatie in de periode half mei tot en met september vier bezoeken te brengen. Het gaat hierbij om twee nachtelijke bezoeken in de periode mei tot half juli welke gericht zijn op kraamkolonies en zomerverblijfplaatsen en twee nachtelijke bezoeken van half augustus tot eind september gericht op baltslocaties en paarverblijfplaatsen. Met de informatie die met dit gericht onderzoek wordt verzameld, kan maatwerk worden geleverd met betrekking tot de te nemen mitigerende maatregelen.

Mitigerende maatregelen

Mochten in de bebouwing of bomen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn, dan zijn de volgende maatregelen noodzakelijk:

- Bij aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen is het aanvragen van een ontheffing Wet natuurbescherming noodzakelijk bij het bevoegd gezag (Provincie Overijssel). Hiervoor dient een projectplan opgesteld te worden waarin duidelijk wordt welke functie het plangebied heeft voor vleermuizen, welke effecten optreden en op welke wijze effecten voorkomen worden.

- Bij de planning van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de seizoensactiviteit van vleermuizen om verstoring in de meest kwetsbare perioden (kraam-, paar- en of overwinteringsperiode) te voorkomen. De precieze planning is afhankelijk van de uitkomsten van het aanvullend onderzoek en de (verwachte) functie die de bebouwing of bomen hebben voor vleermuizen. Normaliter is de meest geschikte periode voor het uitvoeren van werkzaamheden 1 oktober - 15 november en 1 april - 15 mei (weersafhankelijk).
- Voorafgaand aan de sloop of renovatie is het noodzakelijk om de bebouwing ongeschikt te maken voor vleermuizen.
- Ter vervanging van te verwijderen verblijfplaatsen dienen vervangende verblijfplaatsen te worden gerealiseerd. Als tijdelijke voorziening om de periode van het uitvoeren van werkzaamheden te overbruggen, kunnen vleermuiskasten opgehangen worden. De kasten dienen minimaal drie maanden voorafgaand aan de aanvang van werkzaamheden geplaatst te worden. Daarnaast dienen na uitvoering van de werkzaamheden permanente verblijven aangebracht te worden.
- Bovenstaande maatregelen dienen te worden uitgevoerd in overleg met een vleermuisdeskundige.

Vliegroutes en foeragegebieden

Door aanwezigheid van opgaande beplanting wordt het plangebied mogelijk gebruikt als foeragegebied en vliegroute door Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger en Ruige dwergvleermuis (NDFD 2017).

Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden worden geen (onmisbare) opgaande lijnvormige structuren verwijderd die van belang kunnen zijn als onmisbare vliegroute voor vleermuizen. In de omgeving blijven voldoende alternatieve, geleidende elementen aanwezig in de vorm van opgaande beplanting en bebouwing. Ook zal geen onmisbaar foeragegebied verloren gaan, aangezien in de omgeving voldoende alternatieve foeragegebieden resteren. Eventuele kap van enkele bomen of sloop/nieuwbouw van bebouwing geven dan ook geen aanleiding schade te veronderstellen aan onmisbare vliegroutes en foeragegebieden van vleermuizen. Vervolgstappen voor vliegroutes en foeragegebieden van vleermuizen zijn niet aan de orde.

Overige zoogdieren

Bij overige zoogdieren wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën met een verschillende beschermingsregime (zie kader 2.1).

Soorten van Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn

Vaste verblijfplaatsen van overige zoogdieren die zijn opgenomen op Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn (o.a. Otter) worden op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFD 2017) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Nationaal beschermde soorten (zonder provinciale vrijstelling)

Steenmarter

In een takkenril in de beplanting aan de zuidoostzijde van het sportveld zijn door Steenmarter verzamelde en kapotgebeten eieren aangetroffen. Het betreft hier een voedselverzamelplek. Sporen van een vaste

verblijfplaats zijn niet aanwezig. Steenmarter is een vrij algemene soort in het stedelijk gebied van Deventer (NDFP 2017). Mogelijk zijn het tribunegebouwtje en het gebouw bij het sportcomplex geschikt als verblijfplaats.

Verblijfplaatsen van Steenmarter zijn mogelijk alleen in het geding als genoemde gebouwen worden gerenoveerd of gesloopt. Aanvullend onderzoek naar Steenmarter - in combinatie met vleermuisonderzoek of middels een separate visuele inspectie van de gebouwen aan de binnenzijde - kan duidelijkheid geven over de aanwezigheid van verblijfplaatsen van Steenmarter.

Steenmarter is in Overijssel wettelijk beschermd. Hij mag niet gevangen, vervoerd en vrijgelaten, of gedood worden. Alleen in gemeenten met een Steenmarterbeheerplan en een ontheffing van de provincie mag een Steenmarter gevangen worden. Vervolgens moet de Steenmarter binnen zijn eigen territorium (circa 100 meter van de vindplaats) weer vrijgelaten worden. In Overijssel hebben tot nu toe alleen de gemeenten Kampen, Raalte, Dalfsen en Olst-Wijhe een Steenmarterbeheerplan en een ontheffing van de provincie gekregen. In alle andere gemeenten in Overijssel mag de Steenmarter niet gevangen worden. Steenmarter mag wel op een diervriendelijke manier afgeschrikt worden (bron: Provincie Overijssel 2017b).

Overige soorten

Overige nationaal beschermde soorten zonder provinciale vrijstelling worden op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFP 2017) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Nationaal beschermde soorten (met provinciale vrijstelling)

In het plangebied zijn vaste verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdiersoorten aangetroffen en/of te verwachten. Dit zijn onder andere Egel, Mol, Huisspitsmuis, Bosspitsmuis *spec.*, Konijn, Rosse woelmuis, en Bosmuis. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt in de provincie Overijssel automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

3.3 Broedvogels

Bij broedvogels wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën met een verschillende beschermingsregime (zie kader 2.1).

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten

Op basis van het uitgevoerde veldbezoek, bekende verspreidingsgegevens, de terreinkenmerken en de constructie van de bebouwing worden geen broedvogels met jaarrond beschermde nesten als Gierzwaluw, Huismus, uilen en roofvogels verwacht in het plangebied (zie kader 3.2).

Kader 3.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt verstaan: in functie zijnde nesten van de Ooievaar, Boomvalk, Buizerd, Havik, Ransuil, Roek, Wespandief, Zwarte wouw, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Kerkuil, Oehoe, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart en Huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Overige broedvogels

Door de aanwezigheid van bebouwing, opgaande beplanting en water in het plangebied is broedbiotoop aanwezig voor tal van algemene en minder algemene broedvogels. Enkele bijzondere soorten zijn Boomklever, Boomkruiper, Groene specht, Grote bonte specht, Holenduif en Waterhoen.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Voor werkzaamheden met schadelijke effecten op broedvogels wordt veelal geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen half maart en eind juli worden aangehouden als broedseizoen.

Bij uitvoering van de werkzaamheden in de periodes tussen half februari - half maart en half juli - half november, is het wel van belang om na te gaan of nog bewoonde nesten van vroeg of laat in het seizoen broedende soorten als Boomklever en Houtduif aanwezig zijn binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.

3.4 Amfibieën

Bij amfibieën wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën met een verschillende beschermingsregime (zie kader 2.1): soorten van Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en nationaal beschermde soorten (met of zonder provinciale vrijstelling). Voortplanting en overwintering van amfibieën die zijn opgenomen op Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en van nationaal beschermde amfibieën zonder provinciale vrijstelling wordt op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFP 2017) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde. Voortplanting van nationaal beschermde amfibieën met provinciale vrijstelling komt alleen voor op plaatsen met permanent oppervlaktewater zoals de parkvijvers in het plangebied. Het betreft algemene soorten zoals Kleine watersalamander, Gewone pad en Bruine kikker. Deze soorten zijn in het plangebied ook overwinterend te verwachten in de strooisellaag van groenstroken, ruigtes en vorstvrije ruimtes.

Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren van vrijgestelde beschermde amfibieën geschaad worden. In voorliggende situatie automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën niet aan de orde is.

3.5 Overige soortgroepen

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFP 2017) wordt in het projectgebied geen voortplanting of vaste verblijfplaatsen verwacht van overige beschermde soorten uit de Wet natuurbescherming. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor overige soortgroepen (reptielen, vissen en ongewervelden).

4. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

Dienst Regelingen (2009). Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

Heinen, M.A. (2012a). Quickscan Flora- en faunawet oude ijsbaan, Deventer. Inventarisatie en beoordeling van natuurwaarden in het kader van de Flora- en Faunawet. Rapport 12-086/2. EcoGroen Advies, Zwolle.

Heinen, M.A. (2012b). De botanische kwaliteit van oevers en waterpartijen in Deventer. Inventarisatie van de flora van oevers van vijvers en waterlopen in het stedelijk gebied van Deventer. Rapport 11-547. EcoGroen Advies, Zwolle.

Lam, E. (2017). Aspecten met betrekking tot het laten doen van een Natuurtoets. Beleidsadvies Ecologie 2011: 14. Gemeente Deventer.

Vereniging Stadswerk Nederland (2011). Gedragscode Flora- en faunawet Ruimtelijke ontwikkeling & inrichting.

Ministerie van EZ (2015). Besluit van de Minister van Economische zaken van 15 oktober 2015, DGAN-PDJNG / 15129301, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

Ministerie van LNV (2009). Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 augustus 2009, 25344, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

Provincie Overijssel (2015). Omgevingsverordening Overijssel 2009, geconsolideerde versie, geldend vanaf 21-10-2015.

Staatsblad van het koninkrijk der Nederlanden (2016). Jaargang 2016, Nr. 34. Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming).

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2017). Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, Vleermuisprotocol 2017. www.gegevensautoriteitnatuur.nl en www.netwerkgroenebureaus.nl.

Internet

Ministerie van EZ (2016). (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/inhoud/nieuwe-natuurwet>).

NDFF Uitvoerportaal (<https://ndff-ecogrid.nl>). Geraadpleegd 10 en 28 juni 2017.

Provincie Overijssel (2017a). (<http://www.overijssel.nl/thema's/natuur-en-landschap/wet/>).

Provincie Overijssel (2017b). Feiten over beheer steenmarter Overijssel. (<http://www.overijssel.nl/actueel/nieuws/@LOy/feiten-beheer/>)

Bijlagen

Bijlage 1 Potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen

Bron luchtfoto: Bing Maps.

Gele lijn: plangebied. groene stip: boom met holte(n), exacte inmeting in het bomenbestand. rode cirkel: gebouw met potentiële verblijfplaatsen.

